

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

“HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi”

ODAK GRUP ÇALIŞMALARI

TOPLANTI RAPORLARI

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Giriş

Proje kapsamında düzenlenen Odak Grup çalışmaları projenin planlama esnasında belirtildiği üzere Eurodesk Türkiye ağı üyelerinin katılımı ile gerçekleşmiştir. Odak grup çalışmaları sırasında katılımcı kuruluşların kapasitelerini görebilmek ve aynı zamanda yapılan çalışmaların hangi alanlarda odaklandığını ölçmek için katılımcılara bazı sorular sorulmuş ve katılımcıların karşılıklı yorumları çerçevesinde soru-cevap yönteminin ötesinde karşılıklı görüş belirtme şeklinde gerçekleşmiştir.

Gerçekleşen toplantılara katılımlar beklenen düzeyde olup, katılımcılar webinar sistemi sayesinde buldukları güvenli alanlarında düşüncelerini aktarabilmişlerdir. Her bir toplantının ortalama 1 saatin üzerinde sürdüğü çalışmalarda sırasıyla katılımcılardan kendi bölgelerindeki genç profilini aktarmaları istenmiştir. Her ne kadar bölgesel gerçeklerin çok farklı olsa da, verilen cevaplar özelinde genç profilinin çok çeşitlilik göstermediği, bazı karakteristik özellikler ile gençlerin yaşadıkları bölgelerin ayrıştırılabildiği görülmüştür.

Katılımcıların kendi yaptıkları yerel çalışmalarda karşılaştıkları kitlenin Avrupa Vatandaşlığı, Avrupa Değerleri gibi konular üzerine farkındalığı sorulduğunda tüm bölgelerde henüz bu yapının tam olarak yerleşmediği, kişilerin Avrupa'yı halen seyahat odaklı gördükleri ve daha fazla veya daha uzun süreli seyahat ettikçe bu algının yerleşmeye başladığı görülmüştür. Ayrıca katılımcılar ile katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden üzerine yapılan görüşmelerde taşrada yaşayan vatandaşlarımızın bu kavramlara buldukları il ve algı-farkındalık düzeylerine göre farklı bakış açıları sergileyebildikleri de gözlemlenmiş ve katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Kavramların önem sırası da beraber çalışılan kitlenin karakteristik yapısına göre farklılaşabildiği yine katılımcıların ifadesinden anlaşılan bir başka husustur. Bu bağlamda

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

katılımcılara bu başlıklar üzerine 2014 yılı içerisinde belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yapıp yapmadıkları ve yaptılarsa hangi araçları kullandıkları ve yapamadılarsa neden yapamamış olabilecekleri sorulduğu zaman, tüm bölgelerde doğrudan bu konu başlıkları üzerine bilgilendirme yapılamadığı, bu kavramların halen büyük yerleşim birimlerinde bile eğer ünlü bir konuşmacı gibi katılım yoksa gençler tarafından siyasi kelimeler gibi algılandığı ve bu sebeple katılımın çok düşük olduğu bunun dışındaki çalışmalarda ise dolaylı olarak bu tür bilgilendirmeler yapıldığı belirtilmiştir. Özellikle katılımcılar Avrupa fırsatları özelinde bilgilendirmeler yapılırken verilen tanımların daha kalıcı olduğunu gözlemlediklerini bildirmişlerdir. Katılımcıların beceri ve bilgi anlamında ihtiyaç duydukları başlıklar ise Avrupa – Türkiye ilişkileri ve kampanya yönetimi, sosyal medya ve online bilgilendirme gibi başlıkların daha çok ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir. Diğer başlıklar da bölgelere göre farklılık göstermektedir. Ayrıca katılımcılara ek bir soru olarak yapılan çalışmalarda karşılaştıkları zorluklar değil kolaylıklar sorulduğunda da doğru yönlendirilmiş bürokrasinin yerelde aynı zamanda güç ve kolaylık olduğu, ücretsiz fırsatları tanıtmanın ve özellikle illerde taşra teşkilatı olmayan bir Bakanlıkla sözleşme uhdesinde çalışıyor olmanın da yerel bilgilendirmelerde önem taşıdığı katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

Bölgelere göre yapılan toplantılarda şu notlar ön plana çıkmıştır:

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

A- Toplantı Bilgisi

Odak Grup No	1
Toplantı Tarihi – Saati	21.01.2015 - 10:30
Katılımcı Bölge	Marmara Bölgesi
Toplam Eurodesk Temas Noktası Sayısı	26
Katılım Sağlayan Temas Noktası Sayısı	19
Yüzde	%73

B- Katılımcı Listesi

No	Adı Soyadı	Kurumu	İli
1	Tuğba ERGİN KIRTEKİN	Esenler Belediyesi	İSTANBUL
2	Esin DEMİRDAĞ	Gençlik Spor İl Müdürlüğü	İSTANBUL
3	Fatih SALDIRAN	Gençlik Merkezi	EDİRNE
4	Filiz ÖNER	Beykoz Belediyesi	İSTANBUL
5	Gülçin KAYA	Engelsiz Sanat Derneği	İSTANBUL
6	Öznur ŞENTÜRK	Gönüllü Hareketi Derneği	BURSA
7	Gülgönül BOZOĞLU	Yalova Üniversitesi	YALOVA
8	Didem ÖZGÜR	İstanbul Teknik Üniversitesi	İSTANBUL
9	Aykut KILIÇ	Tekirdağ Valiliği	TEKİRDAĞ
10	Arif YILMAZ	Gençlik Merkezi	BALIKESİR
11	Başak SAYGI	Kent Konseyi Gençlik Meclisi	BURSA
12	Serkan SAPMAZTÜRK	İstanbul Aydın Üniversitesi	İSTANBUL

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

13	Canan GEZER	Kırklareli Belediyesi	KIRKLARELİ
14	Betül ÖZCAN	İzmit Belediyesi	KOCAELİ
15	Ezgi ÇELİK	Gençlik Merkezi	SAKARYA
16	İsmail TUTLUPINAR	Trakya Kalkınma Ajansı	TEKİRDAĞ
17	Yasemin ADILAY	Gençlik Sosyal Gelişim Derneği	BALIKESİR
18	Yasemin YÜCE	Sanayi Odası	KOCAELİ
19	Bahadır ÜLGEN	Youthart Derneği	İSTANBUL

C- Konu Başlıkları

“Avrupa Değerleri” ve “Avrupa Vatandaşlığı” konusu sizin yerelinizde nasıl algılanıyor?

Avrupa Vatandaşlığı genel olarak Marmara bölgesinde şehirlerin göç alıyor olmasından dolayı iki farklı boyutta bir cevapta yoğunlaşmaktadır. O ilde doğmuş, büyümüş ve o ilin sahip olduğu kültüre entegre olmuş gençler ve aileleri tarafından özellikle AB Projeleri ile birlikte yerleşen bir algı söz konusu ancak özellikle Doğu illerinden gelen göçler ile hayatında ilk defa Avrupa fırsatlarını duyan kişilerde bu algının yerleşmesi biraz zaman alıyor veya önyargı ile karşılaşılabilirdiği çalışma sırasında dile getirildi. Özellikle üniversite öğrencilerinin Erasmus deneyimleri bu algıya büyük katkı sağlamaktadır. Deneyim sağlayanların dönüşlerindeki aktarımları ve kişisel değişimleri, deneyim yaşamamış olanlara da katkı sağlamakta ve merak uyandırmaktadır. Erasmus deneyimi yaşayamayanlar için ise özellikle Avrupa Gönüllü Hizmeti bu anlamda büyük bir rol oynuyor. Zira Avrupa Vatandaşlığı gibi soyut ve zaman içerisinde çözümlenebilecek kavramlar için uzun soluklu yurtdışı deneyimleri önem arz ediyor. Kısa süreli programlarda sadece “ilk şok” yaşanıyor veya alışık olmadığımız bir şeyi yurtdışında gördüğümüzde bazen tepki bile olabiliyor. O tepkimizi gözlemlemek ve/veya değiştirmek ise tamamen zaman içerisinde oluşabilecek bir döngü olmasından dolayı zaman bu algının en büyük destekçisi olduğu grup çalışmasında öne çıkmaktadır.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Diğer taraftan Avrupa Vatandaşlığının değerler boyutunda kadın hakları, tolerans, eşitlik gibi Avrupa'nın sahip çıktığı değerler üzerine Marmara bölgesinde genel olarak vatandaşların ve gençlerin algıları açık, ancak bu açıklık özellikle Avrupa fırsatlarından yararlanma sonrasında gerçekleşiyor ve bunu yakın çevresi ile paylaşarak aslında devamlılığını sağlıyorlar. Bölgede Edirne, Kırklareli gibi İstanbul'un "arkasında kalmış" illerin de ülke sınırında olmaları bu algıyı canlı olarak deneyimlemelerine imkân sağlıyor.

Bir başka öne çıkan konu ise yaşanmış örnekler... Tekirdağ ilinde üniversitelerde öğrencilerin çok heyecanlı olması ve öğrencilerin %60-70'inin İstanbul'dan geliyor olmaları Avrupa Vatandaşlığına yönelik önyargı olmadan bir iletişim sağlamaktadır ancak üniversitenin çok yeni olması ve öğrencilerin yaşanmış "örnekler" arıyor olmaları küçük bir dezavantaj olmaktadır. Avrupa Vatandaşlığı algısı daha ziyade projeler üzerinden sağlanmaktadır. Özellikle projeler sayesinde ücret ödemediği yaşanan bu deneyim Avrupa Vatandaşlığı konusuna katkı sağlamaktadır. Özellikle liseler gibi daha genç yaş gruplarında ise öğretmenlerin liderlik etmeleri ile ilgi artıyor. Öğrencilerin daha çok emsal görmek istedikleri de gençler üzerinde motivasyonu arttırmaktadır.

Bu durumun Bursa ilinde de aynı olmasına rağmen, Bursa'da engelliler ile yapılan çalışmalar aslında yine bu deneyim azlığından dolayı engelli kişilerde bu algının daha düşük olduğu tespiti bulunmaktadır. İstanbul'da özellikle meydanlarda yapılan stant çalışmalarında algıya yönelik olumsuz bir düşünce bulunmadığı ve artık özellikle gençler ve çocukların yanında ailelerinde bu konuya ilgi gösterdikleri katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Bu odak grup çalışmasında karşılaşılan çok tanıdık bir algı da "Avrupa Vatandaşlığı" ile "Avrupa Birliği Vatandaşlığı" kavramlarının karıştırılması olmaktadır. Algıda önemli bir boyut ise merkezden uzaklaşıp kırsala gidildikçe algının da kaybolduğu şeklindedir.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Avrupa Gençlik Bilgilendirme Şartı'nda belirtilen katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden hangilerinin bilgisi Türkiye'deki gençler için daha önemlidir? Neden?

Konu başlıkları incelendiğinde katılımcıların bazılarının katılım ve temsiliyet gibi konu başlıkları üzerinde anlam karıştırmaları yaşayabildikleri gözlemlenmiştir. Tanımlama yapılması ve başlıkların daha net anlaşılmasının ardından katılımcıların kendi yaşadıkları çevre ile olan iş deneyimi kaynaklı kazanımları ve tamamen kişisel bakış açılarına göre farklı yorumlarda bulunmadıkları genelde kendi fikirlerini yansıtan tek bir bakış açısı sergiledikleri gözlemlenmiştir. Bir üniversite temsilcisi temel hak ve özgürlükler olmadan diğer hiçbir başlığın olamayacağını savunurken, bir Sivil Toplum Kuruluşu temsilcisi insan haklarının en öncelikli konu başlığı olduğunu ve dahil etme stratejisinin de bu anlamda önemli olduğunu belirtmiştir. Diğer taraftan bir başka üniversite temsilcisi de katılımın önemi konusunda vurgu yapmış ve özellikle örgütsüz de çok fazla gencin bulunduğu dikkat çekmiştir. Katılımcılar yine katılım, temel hak ve özgürlükler konusunda yoğunlaşmalarının yanında, insan hakları ve özellikle gençler için temel haklar konusunun önemini vurgulamışlardır. İnsan hakları konusunun olmadığı ortamda diğer hakların gerçekleşmesinin zor olduğunu belirtildiği konuşmalarda özellikle Türkiye'deki gençler için katılım ve temsiliyet olmadan süreçler içerisinde yer almalarının çok zor olacağı belirtilmiştir. Yine demokrasi kavramının önemine vurgu yapan katılımcılar, demokrasi olmadan temel hak ve özgürlükler her ne kadar anayasa tarafından korunsa da pratik uygulamalara geçilmediği sürece kâğıt üzerine kalmış olacağının tehlikesine de vurgu yaptılar. Bütün bunların yanı sıra Marmara bölgesinde yine temsiliyet kavramı gelişmeden de diğer tüm kavramlar yerleşse dahi o kavramların pratik hayata dönüştürülemeyeceği ve bir nevi hiçbirinin hayata geçirilemeyeceği konuşulmuştur.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

2014 yılı içerisinde yukarıda belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yaptınız? Ve hangi araçları kullandınız? Bu başlıklar konusunda bilgilendirme yapamadıysanız sebepleri sizce neler olabilir?

Marmara bölgesinde Avrupa Vatandaşlığı konusu her ne kadar oturmuş olsa da, özellikle öğrenciler ve gençlerde bu başlıklar üzerine yapılacak etkinlikler için katılım boyutunun yerleşmediği görülmektedir. Yine bu başlıklar üzerine yapılmış olan projelere ait çalışmalar da bile gençlerin bu başlıklar üzerinde biraz daha teknik bilgilendirmeye ihtiyaçları olduğu gözlemlenmektedir. Öne çıkan ve hemen hemen tüm Marmara bölgesindeki kuruluşların ortak düşüncesi ise, gençlerin öğrenci olsun olmasın bu başlıklar üzerine toplantılar yapıldığı zaman ilgi göstermedikleri ancak ilgi çekici farklı başlıklar altında (örneğin Avrupa fırsatları gibi) etkinlikler yapıldığı zaman katılımcı gençlere dolaylı olarak katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları gibi konu başlıklarının ilgi çektiği, gençlerin aslında bu konuların gündelik hayatta ne kadar kendilerine ne kadar yakın konular olduğunu gördükleri ve aynı zamanda yine gündelik hayat içerisinde ne kadar ihtiyaç duydukları konular olduğunu da dile getirdikleri temas noktası kuruluşlar tarafından belirtilmiştir. İrtibat kişileri halen bu kavramların okuma düzeylerine bakılmaksızın gençler tarafından önyargı ile yaklaşılan konular olduğunu tespit ettiklerini dile getirmişlerdir. Konuşulan bu konuların halen “yasadışı” konular olduğu gibi bir algının halen yaşadığı dile getirilmiştir. Örneklemek gerekirse, katılımcılara Avrupa Vatandaşlığı konusunda bir eğitim denilirse de özellikle proje eğitimleri gibi konularda konu üzerine çalışılırken örnek çalışmalarında bu konu başlıkları incelenmekte ve katılımcılardan da aktif katılım gösterdikleri gözlemlenmektedir.

Katılımcıların yaptıkları etkinlikler ise kurum türlerine göre değişiklik göstermektedir. Kamu kurumları daha ziyade eğitim, toplantı gibi etkinlik türlerini seçerlerken, STK’lar stand çalışması, ofis bilgilendirmesi gibi başlıklarda buluşuyorlar.

Aşağıdaki başlıklardan hangisinde daha fazla beceriye ve bilgiye ihtiyaç duymaktasınız?

Katılımcıların cevapları incelendiğinde aslında Eurodesk Temas Noktaları irtibat kişilerinin makro düzey konularda eksiklikleri olduğunu söylemek çok kolay olmaktadır. Zira katılımcıların profil türlerine bakılmaksızın hemen hemen hepsi Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ve AB Gençlik Politikaları gibi konu başlıklarında kendilerini eksik hissettiklerini belirtmişlerdir. Ancak diğer taraftan günlük siyasi durumlara bağlı olarak değişebilen AB-Türkiye ilişkileri konusunda da herhangi bir ihtiyaç bildirimi yapılmamıştır. Bunun yanı sıra online bilgilendirme, sosyal medya araçları, kampanya planlama ve yürütme üzerine de ihtiyaç bulunmaktadır. İnsan hakları, temel hak ve özgürlükler, katılım ve demokrasi temalı gençlik çalışmaları ise yine talebin olduğu bir başka başlık olmuştur.

Sahada çalışan ve bilgilendirme yapan kişiler olarak özellikle Avrupa fırsatlarını aktarırken sizlere en büyük kolaylık ne olmaktadır?

Özellikle Eurodesk ağı olarak bireysel faaliyetlerden çok, birlikte yapılan etkinlikler (Avrupa Gençlik Haftası, Time 2 Move etkinlikleri gibi) faaliyetlerde özellikle görünürlük materyalleri, yapılacak etkinlik türlerinin çok net olması kurumlara düşen yükü azalttığı için ekstra yaratıcılık gerektiren çalışmalar düşünülmesini ortadan kaldırmaktadır. Sivil Toplum Kuruluşları kendilerini daha genç dostu ve inisiyatif alma konusunda rahat hissettikleri için bu tür çalışmalarda kolaylık sağladığını belirtirlerken, Valilik gibi kamu kurumlarının da ellerindeki bürokrasi gücü ile daha rahat her kitleye ulaşabildiklerini savunmaktadırlar. Yine aynı kurumlarda bürokrasinin bazen güç, bazen de aksine engel olarak karşısına çıktığı gözlemlenmiştir. Görünürlük materyalleri, kurumsal film, afişler vb. gibi materyaller de aslında farkındalık yaratma açısından büyük bir kolaylık sağladığı tüm kurum türleri tarafından belirtilmektedir.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

A- Toplantı Bilgisi

Odak Grup No	2
Toplantı Tarihi – Saati	22.01.2015 - 13:00
Katılımcı Bölge	Karadeniz Bölgesi
Toplam Eurodesk Temas Noktası Sayısı	21
Katılım Sağlayan Temas Noktası Sayısı	9
Yüzde	%43

B- Katılımcı Listesi

No	Adı Soyadı	Kurumu	İli
1	Arzu Uçar	Karabük Üniversitesi	KARABÜK
2	Cevdet DURAN	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	BARTIN
3	Bircan MAZLUM	Gençlik Merkezi	BOLU
4	Emrah SAĞIR	Gençlik Merkezi	TRABZON
5	Sevcan KOÇ	Toplum Gönüllüleri Vakfı İğne Deliği Gençlik Merkezi	SAMSUN
6	Erkan DUMAN	Gümüşhane Valiliği	GÜMÜŞHANE
7	İlhami Cem MOCAN	Zonguldak Valiliği	ZONGULDAK
8	Nihan ARSLAN ERDEM	Gençlik Merkezi	ARTVİN
9	Şenol KARABALTAOĞLU	Genç Yaşamın Sesleri Derneği	KASTAMONU

C- Konu Başlıkları

“Avrupa Değerleri” ve “Avrupa Vatandaşlığı” konusu sizin yerelinizde nasıl algılanıyor?

Avrupa Vatandaşlığı genel olarak Karadeniz bölgesinde şehirlerin göç veriyor veya yerel göç alıyor olmasından dolayı çok yerleşmiş bir vaziyette olmadığı belirtilmiştir. Uzak şehirlerden çok farklı kültürlerden göç almak yerine, civar köylerden, illerden, ilçelerden göç almakta olduğundan çok farklı kültürler ile karşılaşma söz konusu olmamaktadır. Özellikle bölgedeki yerleşik olan koyu milliyetçilik algısı ise bazen Avrupa vatandaşlığı ve değerler konusunda ön yargı ile karşılaşıldığı öne çıkmaktadır. Diğer taraftan Avrupa Vatandaşlığı konusu öncelikle Avrupa deneyimi yaşamış kişiler tarafından daha rahat algılanan bir olgu olmasından dolayı ve Karadeniz bölgesinde bu deneyimin çok ileri boyutta olmadığı düşünüldüğünden, ve diğer taraftan yurtdışında yaşamak algısı sadece Avrupa için değil, çok kolay gidilebilen Rusya ve Gürcistan imkanları da olmasından dolayı Avrupa Vatandaşlığı veya Avrupa değerleri istenilen algı seviyesinde olmadığı belirtilmiştir.

Katılımcıların ayrıca belirttikleri genç tanımında gençlerin ateşli, çabuk heyecanlanan, hazır bekleyen ve özellikle gezmeye meraklı kitleler olduğu, farkındalık yaratma konusunda açık ancak “nasıl?” konusuna çok takılan bir nesil olmasının bazen önlerinde engel olarak durduğu da belirtilmiştir. Bu durum onlarda sürekli olarak örnek görme ve o örneğin kazanımlarına göre kendi adımlarını atabildikleri katılımcıların gözlemleri ile ifade edilmiştir. Özellikle Karadeniz’in Gümüşhane, Kastamonu, Karabük, Artvin gibi iç kesimlerinde yaşayan gençlerin yaşadıkları coğrafi bölgeden dolayı kendilerini şanssız hissetmeleri ve bir şekilde yurtdışı deneyimine katılarak, daha ziyade hayatlarını o ülkede devam ettirmek istedikleri de ayrı bir noktadır. Burada gençlerin Avrupa Fırsatlarını bir amaç ve bir kazanım olarak görmekten çok, bir araç olarak görüp, fırsatların var oluş amaçlarının ötesinde bir kullanıma giderek bireysel beklentileri için kullanma niyetinde oldukları belirtilmiştir.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Diğer taraftan üniversite öğrencilerinin de Avrupa Vatandaşlığı algısının hüviyet kazanma olarak algılanması sebebiyle zaman zaman ön yargılar ile karşılaştığı belirtiliyor. Ne zaman ki özellikle yaşanmış örnekler üzerinden anlatılmaya başlandığında o zaman dinleyici kitlesi üzerinde olumlu bir hava oluşmaya başladığı belirtilmektedir. Avrupa algısının zaman zaman misyonerlik çalışması olarak algılandığı da Karadeniz bölge genelinde karşılaşılan bir anlayış olarak karşımıza çıkmaktadır. Avrupa'ya seyahat eden kitle ise birçok ilde daha ziyade iş, eğitim amacıyla gittikleri ve buldukları sürede de halkla bütünleşme ve sosyal yaşam ortamlarını keşfetmekten çok, daha çok yer görüp gezme üzerine bir anlayışın hakim olduğu belirtilmektedir. Avrupa Gönüllü Hizmeti, Erasmus gibi uzun süreli yurtdışı deneyimi yaşayanların kazanımları ise oldukça farklı olduğu Karadeniz bölgesinde hemen hemen tüm illerde ortaya çıkan bir gerçek durumundadır. Bu durumların en büyük dezavantajının bölge illerinin İstanbul'a göç veriyor olması ve çevre köylerden, ilçelerden gelen göç sebebiyle aslında en temel ve ilk önyargı aşamasının sürekli bölgede yaşıyor olması gerçekleşmektedir. Ancak örneğin Karabük ilinde Safranbolu gibi oldukça fazla turist çeken ve turistlerin diğer illerden ziyade şehir insanıyla istişare halinde zaman geçirmelerinden dolayı Avrupa Vatandaşlığı gibi konulara asimilasyon değil entegrasyon olarak bakış açısının bulunduğu belirtilmektedir. Diğer illerde ise yabancı turist otele yerleşir, ören yerlerini gezer ve sokaktaki insanla çok görüşme, fikir alış verişi veya ticari alış verişi yaşamadan seyahatine devam etmektedir. Verilen bir örnek ise aslında bölgedeki durumu özetler niteliktedir: Kişiler ilk kısa süreli çıkışlarında fiziksel yapıları kıyaslamaktalar, sonraki çıkışlarında ve/veya biraz daha uzun süreli gidişlerde soyut kavramları da inceleyebildiklerini çünkü yerel halk ile, kurumlar ve işleyişleri ile ister istemez karşılaştıklarını görüp haklar sorumluluklar, vatandaşlık kavramı içerisindeki diğer olguları da gözlemleyebildiklerini belirtiyorlar. Ancak en uzun soluklu gidenler ise bu olguları kendi benliklerine de yansıtıp, döndüklerinde aslında kendi bölgelerinde bu kavramları aramaya veya farklı yorumlamaya başlıyorlar.

Avrupa Gençlik Bilgilendirme Şartı'nda belirtilen katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden hangilerinin bilgisi Türkiye'deki gençler için daha önemlidir? Neden?

Karadeniz bölgesi katılımcıları ise daha ziyade benzer başlıklar üzerine yoğunlaşmışlardır. Katılım ve Temel Hak ve Özgürlükler başlığı ön planda bulunmasına rağmen küçük illerdeki özellikle genç nüfus buldukları çevrenin gelişmemiş şekilde kalmış olmasını temsiliyet mekanizmasının sağlıklı işlememesinden kaynaklı olduğunu belirtmişlerdir. Ve yine bu türdeki illerde gençler kendilerinin aynı zamanda birtakım temel haklardan yoksun olarak yaşadıklarını düşünmektedirler. Karadeniz bölgesinde demokrasi kavramının özellikle siyaset ile çok karıştırıldığı ve bu ve benzer başlıklar üzerine konuşulmasına yönelik etkinliklerde, bölge insanının ani gelişen tepkileri nedeni ile de konunun siyasi düzlemlere kaydığı belirtilmiştir. Üniversitelerde **katılımın** önemi konusunda vurgu yapılmış olmasına rağmen aynı zamanda üniversite öğrencilerinin katılım konusunda pasif kaldıkları da vurgulanmıştır. Yine dikkat çeken önemli bir konu ise gençlerin demokrasi kavramı kitapta okudukları ile pratikte günlük hayatta göremedikleri zaman ve kitapta yazmayan uygulamaların sanki doğruymuş gibi gösterildiğinde bir kavram karışıklığının ortaya çıktığı bahsedilmiştir. Bazı kavramların siyaset üstü insan hakkı olduğu da özellikle vurgulanmış tanımlamalar arasındadır.

2014 yılı içerisinde yukarıda belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yaptınız? Ve hangi araçları kullandınız? Bu başlıklar konusunda bilgilendirme yapamadıysanız sebepleri sizce neler olabilir?

Karadeniz Bölgesi Temas Noktaları içerisinde bazı kuruluşlar Katılım ve Temel Hak ve Özgürlükler üzerine etkinlikler düzenleyebildiklerini bildirmişlerdir. Sivil Toplum Kuruluşları kendi tüzüklerine uygun olabilecek konular çerçevesinde bu tür çalışmalar

SİVİL TOPLUM DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

yaptıklarını belirtmişlerdir. Ancak genel olarak en büyük problem katılımcı profilindeki gençler arasında konuyu doğrudan siyasi algılamaları ve içeriğinden dolayı bu tür etkinliklerin yapılamıyor olmasıdır. Ancak projelere yönelik bir toplantı bahanesi ile bir araya gelindiğinde, en basitinden bir başvuru formunda bazı kavramlara değinmek gerektiğini anlatırken, konuyu aslında derin tartışma imkanı yaratılmakta ve katılımcıların bu aşamada aslında problem olabilecek hiçbir şey yaşamadıkları da gözlemlenmiştir. Katılımcılar yine demokrasi, insan hakları gibi kavramları özellikle üniversiteli gençler bildiklerini zannettiklerini, bildiklerini düşündükleri için az ilgi gösterdikleri ve konuşulduğu zaman da bu konuları genelde empati kurmadan tek taraflı düşündükleri, konunun içerisine girebildiklerinde de aslında kavramlar hakkında çok da bilgileri olmadığını gözlemlediklerini belirtmişlerdir. Demokrasi kavramının ne zaman açılrsa konunun seçim ve siyaset ile tek yönlü bir tartışmaya girdiği ve günlük politika başlığı altında kilitlendiği de belirtilen durumlardandır. Trabzon gibi bazı illerde ise bu konu başlıklarına kolay girilemediği, gençlerin özellikle milliyetçilik duygularının yüksek seviyede olmaları sebebiyle konunun çok hassas olduğu belirtilmiştir. Erasmus+ gibi çeşitli fırsatları anlatırken katılım konusunun çok rahat anlaşıldığı belirtilmiştir.

Önemli bir nokta ise Karadeniz bölgesinde gençlerin insan hakları, demokrasi gibi kavramları hiç tanımadığı insanlarla, genel kalabalık ortamlarda konuşmaktan çekindikleri daha küçük çalışma gruplarında kendilerini güvenli hissettikleri ortamlarda çok daha rahat konuştukları belirtilmiştir. Genel bilgilendirme toplantılarında bu konu başlıkları üzerine çok odaklanılmadığı, grubun tek bir ilgi konusu üzerine toplandığı etkileşimlerde ise bu konu başlıkları üzerine daha çok odaklanma şansları olduğu belirtilmiştir. Sivil Toplum Kuruluşları hemen ideolojik bir etiket ile etiketlenmeye çalışılırken, kamu kurumlarında da yine devlet kurumu algısından çok hükümet yanlısı tarzında bir algı oluştuğu vurgulanmıştır.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Bu konu başlıkları üzerine çalışma yapılamamasının en büyük nedeni ise, genelde ortak bir dil oluşturulamadığı için bu çalışmaların pasif kaldığı belirtilmiştir.

Aşağıdaki başlıklardan hangisinde daha fazla beceriye ve bilgiye ihtiyaç duymaktasınız?

Genelde konu başlıkları katılımcı kişilerin kendi yerellerinde bilgilendirme yapma kapasitelerini geliştirmek ve esnada da çalıştıkları alana ilişkin alan bilgisine de ihtiyaçları olduğunu göstermiştir. Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ve AB-Türkiye ilişkileri çok ilgi görmemekte ancak diğer taraftan Kampanya Planlama ve Yürütme, online bilgilendirme, sosyal medya araçları gibi pratik uygulamalar yönünde talep olmakta diğer taraftan da AB Gençlik Politikaları, İnsan Hakları, Temel Hak ve Özgürlükler, Katılım ve Demokrasi Temalı Gençlik Çalışmalarının ilgi dahilinde olduğu gözlemlenmiştir.

Sahada çalışan ve bilgilendirme yapan kişiler olarak özellikle Avrupa fırsatlarını aktarırken sizlere en büyük kolaylık ne olmaktadır?

Karadeniz bölgesindeki Temas Noktaları tarafından çalışmalarındaki en büyük kolaylığın yukarıda belirtilen olumsuz durumlara rağmen gençlerin ilgili olmaları sürecin kolay ilerlemesine imkan veriyor. Oluşabilecek rol modeller çalışmalara yönelik önyargıyı ortadan kaldırdığı ve işlerin kolay ilerlediği belirtiliyor. Özellikle üniversite gibi ortamlarda farklı geçmişe sahip gençlerin bir arada bulunması ve Ulusal Ajansın artık hayatlarında belki lise yıllarındaki bir proje deneyimi ile yer etmiş olması bu sürece büyük katkı sağlamaktadır. Yine Avrupa'ya seyahatin halen ekonomiyi zorladığı zamanlarda bu tür ücretsiz fırsatların aktarılıyor ve yaşanılıyor olması da aslında algıların açık olması konusunda destek vermektedir.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

A- Toplantı Bilgisi

Odak Grup No	3
Toplantı Tarihi – Saati	24.01.2015 - 14:00
Katılımcı Bölge	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi
Toplam Eurodesk Temas Noktası Sayısı	18
Katılım Sağlayan Temas Noktası Sayısı	5
Yüzde	28

B- Katılımcı Listesi

No	Adı Soyadı	Kurumu	İli
1	Taner KARAASLAN	Bingöl Valiliği Ab Proje Koordinasyon Merkezi	BİNGÖL
2	Seval YILMAZ	Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Mesleki Ve Teknik Eğitim Şubesi)	DİYARBAKIR
3	Filiz EKİNCİ	Erzincan Milli Eğitim Müdürlüğü	ERZİNCAN
4	İbrahim Halil KILIÇ	Gap Gençlik Derneği	ŞANLIURFA
5	Mehmet Zülküf KAYA	Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü	VAN

C- Konu Başlıkları

“Avrupa Değerleri” ve “Avrupa Vatandaşlığı” konusu sizin yerelinizde nasıl algılanıyor?

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinden katılım sağlayan kuruluşların genelde çalıştıkları kitle genç öğretmenler ve az sayıda da olsa üniversiteli gençler. Genç öğretmenler başlığının öne çıkmasının en büyük nedeni, öğretmenlerin kendi öğrencilikleri sırasında ders, atanma gibi problemler nedeniyle fırsatlara ilgi gösterememiş olması ve atandıktan sonra ekonomik özgürlüklerini de ellerine almaları ile birlikte sosyal konulara ilgi gösterilmeye başlıyor. Bölgenin sosyal ve fiziksel yapısı nedeniyle çok fazla göç verdiği ve fırsatlar ve Avrupa değerleri ile ilgilenen gençlerin kazanımlarını çok fazla gözleme şansı bulunamayacağı belirtilmiştir. Çalışılan genç kitlede zaten kabullenilmiş bazı durumlar olduğu ve Avrupa Vatandaşlığı ve beraberindeki değerler çok öncelikli bulunmuyor. Avrupa'ya duyulan aşırı hayranlık ve oraya gitmek, yaşamak ve orada olduğuna inandıkları mükemmel yaşam standartlarında yaşamak istediklerini gençler sürekli dile getiriyorlar. Ancak gidip bazı değerlerin kendi ülkelerindeki değerlerden daha düşük seviyede oldukları ise gidip, seyahat edip gelen kişiler tarafından gözlemlenebilmektedir. Avrupa'ya ait bazı temel değerler, bölge insanının çok önceliği olmamakta, daha ziyade Avrupa'yı gezip göreceği bir coğrafya olarak görmektedirler. Yine gençler arasında Avrupa'da sınırsız özgür oldukları, hiçbir sosyal normlarla karşılaşmayacaklarını düşündükleri katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Gençler bu tür algılarını değiştirmeye de deneyimlemeden çok açık değiller ve bazıları deneyimledikleri zaman da hayal kırıklığına uğramış oluyorlar.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde de kısa süreli Avrupa deneyimlerini yaşayan insanlar çok fazla Avrupa değerlerini deneyimleme ve algılama şansına sahip olmamakta, ancak Erasmus, Avrupa Gönüllü Hizmeti gibi uzun süreli yurtdışı deneyimi yaşayanlar ise tecrübeleri süresince çok fazla istişare şansları olduğu için bu değerleri çok daha fazla yaşıyorlar ve varsa eksikliğini hissediyorlar ya da kıyaslama şansına sahip oluyorlar. Ancak

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

insanlar yurtdışı deneyimlerini yaşayıp döndüklerinde, Avrupa'ya ilişkin olumsuzlukları paylaşmak yerine hep ideal ülke perspektifinde olumlu örnekleri paylaşmaktadırlar. Bu durum da deneyim yaşamamış kişiler arasında bir hayranlık duygusu yaratmaktadır. Bu değerlerin bölgede çok ön plana çıkmamış, çok deneyimlenmemiş olması da, üniversitelerin Erasmus süreçlerine yeni dahil olmaları, Avrupa Gönüllü Hizmeti gibi programların bölgede yeni yeni yaygınlaşmaya başlaması olarak görülmektedir. Bölge çok fazla dışa göç olmasından dolayı deneyim sahibi kişiler olsa da deneyimlerini bölgeye aktaramamaktadırlar.

Avrupa Gençlik Bilgilendirme Şartı'nda belirtilen katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden hangilerinin bilgisi Türkiye'deki gençler için daha önemlidir? Neden?

Katılımcılara göre Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde ise sosyal yapı gereği bu değerler çok rahat konuşulabilen, üzerine etkinlikler gerçekleştirilebilen değerler olmasından dolayı bölgelerindeki gençlerin öncelikli konuları arasında bulunmaktadır ve bölgedeki gençler açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ancak söz konusu gençlerin daha ziyade sadece düşünme boyutunda kalmayıp özellikle katılım başlığı altında da bilgilendirilmeleri gerektiğine inanılmaktadır. Yine insan hakları ve temel hak ve özgürlükleri gibi konular az da olsa önemli başlıklar olduğu belirtilmiştir.

2014 yılı içerisinde yukarıda belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yaptınız? Ve hangi araçları kullandınız? Bu başlıklar konusunda bilgilendirme yapamadıysanız sebepleri sizce neler olabilir?

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde söz konusu kavramların oldukça rahat konuşulabilen kavramlar olması sebebiyle ve beraberinde içinde bulunulan çözüm sürecinin de etkisiyle bu tür konuların çok rahat konuşulabildiği aktarılmıştır. Ancak illere

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

göre değişmekle birlikte, terör olayları gibi yasadışı faaliyetlerin yoğun yaşandığı illerde en ufak bir etkinliği Valilik gibi bir kurum bile yapıyor olsa birçok bürokratik ve güvenlikle ilişkili gerekçeler gösterilmekte olduğu ve bazen bu konulara ilişkin etkinlik yapılmak istemekten vazgeçilebildiği aktarılmıştır. Doğu ve/veya Güneydoğu Anadolu Bölgesinde olsa bile bu tür faaliyetlerin olmadığı illerde ise bürokratik veya farklı tedbirlerin uygulanmadığı, yerel idarecilerin destekleri ile bu durumların rahatlıkla çözümlenebildiği gözlemlenmiştir. Dolayısı ile Avrupa değerleri olan bu kavramlara ne kadar ihtiyaç duyulup duyulmadığı da gözlemlenememektedir. Bilgilendirme çalışmaları yapılırken de daha ziyade iç mekan aktiviteleri tercih edilmekte, hem güvenlik hem de hava şartları nedeniyle ve aynı zamanda dış mekan ortamlarının çok yeterli sayıda olmaması sebebiyle tercih edilmemektedir. Ancak kurum türüne, ve anlık şartlara göre dış mekan aktiviteleri de tercih edilebilmektedir.

Aşağıdaki başlıklardan hangisinde daha fazla beceriye ve bilgiye ihtiyac duymaktasınız?

İrtibat Kişileri yaptıkları çalışmalara destek olması için Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ve AB-Türkiye ilişkilerinde gelinen noktaları daha iyi öğrenmek ve aktarabilmek istiyorlar. Aynı zamanda AB Gençlik Politikaları, sosyal medya ve online bilgilendirme faaliyetleri ve örnekleri gibi başlıklar da ilgi çekici ve ihtiyaç olarak görünen başlıklar arasındadır. Bu ihtiyaçlar ortaya çıkarken katılımcılar bireysel ihtiyaçları yanı sıra bağlı buldukları topluma yansıtabilecekleri ve çalışmalarına destek olabilecek ihtiyaçlara öncelik verdiklerini belirtmişlerdir.

Sahada çalışan ve bilgilendirme yapan kişiler olarak özellikle Avrupa fırsatlarını aktarırken sizlere en büyük kolaylık ne olmaktadır?

Katılımcılar özellikle sahip oldukları iş yoğunluğu arasında bazen konu başlıklı

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

bilgilendirme çalışmalarında çok öncelik veremediklerini ancak Time2Move haftası gibi önceden takvimi belirli, planlanmış ve her şeyi net olan etkinlikler için zamanı ister istemez ayırabildiklerini dile getirmişlerdir. Aynı zamanda bu tür etkinliklerin Türkiye'nin her yerinde aynı zaman diliminde yapılıyor olması sebebiyle yerelde yaşanabilecek bürokratik engellerinde üstesinden geldiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda yine bölgede hakim olan çözüm sürecinden ve bölgenin yapısından dolayı bazı konuları konuşmak bölgede daha çok daha kolay olmaktadır. Bu da yaptıkları çalışmalara destek sağlamaktadır. Çalışmalarda özellikle kurumlarının Eurodesk etiketine sahip olması bakış açısını etkilemekte ve kendi hedef kitlelerinin etkinliklere gelişlerini olumlu yönde etkilemektedir. Yine Eurodesk Türkiye Ulusal Koordinatörlüğü tarafından dağıtılan marka değerine katkı yapabilecek promosyon malzemeleri ve her yıl gönderilen resmi destek yazısı da bu bakış açısını olumlu yönde desteklemediği belirtilmektedir.

A- Toplantı Bilgisi

Odak Grup No	4
Toplantı Tarihi – Saati	27.01.2015 - 10:30
Katılımcı Bölge	Ege ve Akdeniz Bölgeleri
Toplam Eurodesk Temas Noktası Sayısı	33
Katılım Sağlayan Temas Noktası Sayısı	21
Yüzde	%64

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

B- Katılımcı Listesi

No	Adı Soyadı	Kurumu	İli
1	Vehbiye Özge ÖZER	Adana Büyükşehir Belediyesi	ADANA
2	Serap YETER	Akdeniz Üniversitesi	ANTALYA
3	Erhan KORKMAZ	Antalya Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürlüğü / Antalya Gençlik Merkezi Müdürlüğü	ANTALYA
4	Esen ÇETİN	Alanya Belediyesi	ANTALYA
5	Gülter Betül GÜRBUĞA	Denizli Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi	DENİZLİ
6	Burak KAHYAOĞLU	İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Projeler Koordinatörlüğü Birimi)	İZMİR
7	Aslı Menekşe ODABAŞ KIRAR	Seferihisar Belediyesi	İZMİR
8	Duygu ERSİN	İzmir Büyükşehir Belediyesi Ab Hibe Projeleri Şube Müdürlüğü	İZMİR
9	Gökhan GÜNPAY	Türk Kızılayı İzmir Şubesi	İZMİR
10	Pelin GÜVENTÜRK	Balçova Belediyesi	İZMİR
11	Fatma DURNA	Akçakoyunlu İdman Yurdu Spor Klübü Derneği	K.MARAŞ
12	Berrin KAHRAMAN	Dumlupınar Üniversitesi	KÜTAHYA
13	Doğal UĞURLU	Manisa Belediyesi Gençlik Merkezi	MANİSA
14	Ural SEVENER	Manisa Valiliği Avrupa Birliği Projeler Ve Dış İlişkiler Koordinasyon Merkezi	MANİSA
15	Esra GÜMÜŞ	Şehzadeler Gençlik Merkezi	MANİSA
16	İbrahim DİKİCİ	Muğla Gençlik Ve Spor İl Müd. Gençlik Merkezi	MUĞLA
17	Atilla SERİN	Gençlik Organizasyonları Derneği	MUĞLA
18	Abdullah ASLITÜRK	Uşak Valiliği Ab Proje Koordinasyon Merkezi	UŞAK

C- Konu Başlıkları

“Avrupa Değerleri” ve “Avrupa Vatandaşlığı” konusu sizin yerelinizde nasıl algılanıyor?

Ege ve Akdeniz bölgelerinde özellikle kıyı kesimlerindeki algı ile iç kesimlerdeki algının farklılık gösterdiği ve aynı zamanda Avrupa Değerleri ve Avrupa Vatandaşlığı gibi kavramlarda da bu algının aynı doğrultuda değişiklik gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Gençlerin özellikle yaz aylarında turizm sektörüne yönelmeleri, üniversiteler okuyan kitlenin de evlerine dönmeleri, dönmeyenlerin de yine aynı şekilde sektörde çalışıyor olmaları sebebiyle zor bir kitle ile karşı karşıya kalınmaktadır. Konu itibarıyla kitlenin en büyük avantajı ise yurtdışına çıkmamış kişilerde de bölgede Avrupa Vatandaşlığı algısının yüksek seviyede olmasıdır. Ancak Akdeniz'in Adana, Kahramanmaraş, Isparta, Burdur gibi Ege Bölgesinin de Uşak, Balıkesir gibi iç illerinde ise algı çok daha farklı durumdadır. Bu iç illerde ise Vatandaşlık veya değerler algısı yine yurtdışı deneyimlemesi ile aynı orantıda olmaktadır.

Projeler yolu ile ve özellikle bu tür hareketliliklere bilinçli katılan kitlede bu algı kolay oluşuyor. Şehir farkı bulunmaksızın eğitim seviyesi ve proje deneyimleri ile Avrupa algısı hangi boyutta olursa olsun değişiklik göstermektedir. Özellikle lise çağındaki gençlerde bu daha net görülebiliyor. Gençler bu durumlarda henüz kendi prototiplerini oluşturmadıkları için empati yapabiliyor ve söz konusu konular üzerinde konuşup yorumlar yapabildikleri gözlemlenmektedir. Özellikle orta yaş üstü kesimin değer algılarına biraz daha önyargılı yaklaştıkları da katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

Avrupa Gençlik Bilgilendirme Şartı'nda belirtilen katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden hangilerinin bilgisi Türkiye'deki gençler için daha önemlidir? Neden?

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Akdeniz bölgesinde her ne kadar gençlerin aktif oldukları belirtilmiş olsa da özellikle katılım başlığı hemen hemen tüm katılımcılar tarafından dile çok net şekilde getirilmiştir. Bu konu üzerine yapılan fikir alışverişlerinde gençlerin aktif olmak istedikleri, ancak sorumluluk almaları gerektiği zamanlarda bundan kaçındıkları ve katılım noktasında çok istekli olmadıklarını gözlemlediklerini belirtmişlerdir. Gençlerin sadece eğitilmiş veya maddi olarak güçlü olmalarının veya yaşadıkları bölgenin gençlere bazı imkanları tanıyor olmasının gencin kendi istekli olmasından sonra geldiği ve aslında gençlerin kendi potansiyellerinden uzak oldukları bu sebeple toplumun farklı kesimlerinde katılım odaklı çalışmalar yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu kavramların yanı sıra temel hak ve özgürlükler, temsiliyet, insan hakları da yine dikkat çeken başlıklar olmuştur.

2014 yılı içerisinde yukarıda belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yaptınız? Ve hangi araçları kullandınız? Bu başlıklar konusunda bilgilendirme yapamadıysanız sebepleri sizce neler olabilir?

Temas Noktalarının yaptıkları çalışmalarda bu veya benzer kavramların halen insanların konuşmaktan çekindiği veya siyasi algılanmasından dolayı farklı boyutlarda konunun dağıldığı konu başlıkları olarak gözlemlendiği belirtilmiştir. Dolayısıyla bu tür başlıklar üzerine bilgilendirme yapılmadığı belirtilmiştir. Yapmayı deneyen kuruluşların da çalışmalarında istedikleri seviyede katılımcıya ulaşamadığı dile getirilmiştir. Odak grup katılımcıları özellikle farklı konu başlıkları içerisinde bu tür konuların işlenmesinde, bu konular üzerine farkındalık yaratma oturumları düzenlenmiştir. Özellikle ücretsiz Avrupa fırsatları konuları konuşulacağı oturumlarda katılımcılar kendi haklarının konuşulmasından memnun olduklarını genç kitlenin dile getirdiği katılımcıların dikkatini çeken önemli noktalardandır.

Aşağıdaki başlıklardan hangisinde daha fazla beceriye ve bilgiye ihtiyaç duymaktasınız?

Katılımcıların kampanya planlama ve yürütme, online bilgilendirme, sosyal medya araçları, AB-Türkiye ilişkileri, Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci, AB Gençlik Politikaları, İnsan Hakları, Temel Hak ve Özgürlükler, Katılım ve Demokrasi Temalı Gençlik Çalışmaları başlıkları arasında ihtiyaçları olduğu yönünde destek ve bilgi talebinde bulunduğu konular çok farklı açılardan ele alınabilmektedir. İllere göre düşünüldüğünde küçük veya büyük illerde aynı başlıklar öne çıkmasının yanında diğer taraftan kuruluş türlerinin ihtiyaçlarında da farklılıklar görülmektedir.

Ancak asıl talepler kuruluşların kendi stratejileri doğrultusunda bireysel ihtiyaçlar üzerine yoğunlaştığı için katılımcılar bir tarafta kampanya planlama ve yürütme başlığını seçerken diğer tarafta AB-Türkiye üyelik sürecine de ihtiyaç duyduklarını beyan etmişlerdir. Siyasi gündemin yoğun olması ve AB-Türkiye diplomatik sürecindeki açıklamaların farklılıkları yararlanıcılar ve oturma katılımcıları üzerinde farklı algılar yarattığı ve bunun da birinci ağızdan öğrenilmesi amaçlanmıştır. Bu iki başlık dışında da İnsan hakları, temel hak ve özgürlükler, katılım ve demokrasi temalı gençlik çalışmaları başlığı da katılımcılar arasında göze çarpan derecede ihtiyaç sahibi unsur olarak dikkat çekmektedir. Katılımcılar bu başlıklar gibi özel alan çalışmalarının en temelinde bilgilendirme yapabilecek, doğru kaynaklara yönlendirecek temel bilgi seviyesine sahip olmayı arzulamaktadırlar.

Sahada çalışan ve bilgilendirme yapan kişiler olarak özellikle Avrupa fırsatlarını aktarırken sizlere en büyük kolaylık ne olmaktadır?

Ege ve Akdeniz bölgesinde katılımcılar kendi yerel çalışmalarına yönelik en büyük kolaylığın çalıştıkları kurum personelinin destekleri, idari yapıların yapılan çalışmaların önlerini açması olarak nitelendirirken, özellikle çalıştıkları alan itibarıyla Ulusal Ajans fırsatlarını aktarıyor olmaları ve yerel çalışmalarda kendilerine destek olması için

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Bakanlığa bağlı bir yapı olarak algılanmaları, çalıştıkları alanın geniş olmasının yanında aktardıkları fırsatların yüksek bütçeli seyahat ve Avrupa seyahatleri imkanları veriyor olması olarak belirtmişlerdir. Diğer taraftan Eurodesk Temas Noktaları arasında kullanılan First Class iletişim programı ve yine gençlerin sosyal medya üzerinden süreçleri takip ediyor olmaları ve Eurodesk'in o kanallarda bulunması, akran aktarımına açık olmaları da yine yerel çalışmalar açısından süreci en çok kolaylaştıran kavramlar olduğu Temas Noktaları İrtibat Kişileri tarafından dile getirilmiştir.

A- Toplantı Bilgisi

Odak Grup No	3
Toplantı Tarihi – Saati	24.01.2015 - 14:00
Katılımcı Bölge	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi
Toplam Eurodesk Temas Noktası Sayısı	18
Katılım Sağlayan Temas Noktası Sayısı	5
Yüzde	28

B- Katılımcı Listesi

No	Adı Soyadı	Kurumu	İli
1	Bora YİĞİT	Afyon Valiliği AB Ve Dış İlişkiler Birimi	AFYONKARAHİSAR
2	Mehmet ŞAHİN	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü-	AKSARAY

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

		Gençlik Merkezi	
3	Kerem ŞAHİN	Aksaray Milli Eğitim Müdürlüğü (Projeler Koordinasyon Birimi)	AKSARAY
4	Bekir Burak SOYER	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	ANKARA
5	Banu NİYAZOĞLU	Keçiören Belediyesi Dış İlişkiler Müdürlüğü Ve Ab Proje Koord. Merkezi	ANKARA
6	Dr. Haluk YAPICIOĞLU	Anadolu Üniversitesi	ESKİŞEHİR
7	Kerem SEZERER	Tepebaşı Belediyesi 19 Mayıs Gençlik Merkezi	ESKİŞEHİR
8	Ali KÜT	Mevlana Kalkınma Ajansı	KARAMAN
9	Emre ÖZET	Uluslararası Gençlik Aktiviteleri Merkezi Derneği	KAYSERİ
10	Serdar ARSLAN	Orta Anadolu Kalkınma Ajansı	KAYSERİ
11	Aytaç UZUNLAS	Abdullah Gül Üniversitesi	KAYSERİ
12	Mustafa Can HIÇYILMAZ	Kırıkkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü	KIRIKKALE
13	Bilal YAVAŞ	Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü	KONYA
14	Neslihan HIÇDÖNMEZ	Konya Büyükşehir Belediyesi Kılıçarslan Gençlik Merkezi	KONYA
15	Merve DUVARCI	Meram Belediyesi	KONYA
16	Bilgehan HARMANŞAH	T.C.Niğde Valiliği Ab Ve Dış İlişkiler Koordinasyon Merkezi	NİĞDE
17	Gizem GENÇDAL	Kanserle Yaşam Ve Dayanışma Derneği	SİVAS
18	Halil UÇUZ	Sorgun Kaymakamlığı	YOZGAT

C- Konu Başlıkları

“Avrupa Değerleri” ve “Avrupa Vatandaşlığı” konusu sizin yerelinizde nasıl algılanıyor?

Eurodesk Temas Noktalarının İç Anadolu Bölgesinde beraber çalıştıkları ve bilgilendirme yaptıkları genç kitle genel itibariyle çok farklılık göstermemekte olup, üniversite eğitimi gören ve/veya Temas Noktasının hedef kitlesine göre değişmekle birlikte lise öğrenimini devam ettiren gençlerden oluşmaktadır. Bu kitle karakteristik olarak illere göre çok küçük farklılıklar göstermektedir. Örneğin Eskişehir ilinde biraz daha şehrin genel kültürüne bağlı olarak genç kitlenin farkındalıklarının bir başka ile göre farklı olabildiği gözlemlenmiştir. Diğer taraftan Yozgat gibi küçük illerde ise hareketlilik fırsatlarının veya bu anlamdaki farkındalığın az olması sebebiyle yapılan her türlü bilgilendirme faaliyetlerine katılım da az olmakta ve özelinde gençlerin beklentilerinin farklı olduğu gözlemlenmiştir.

Avrupa Değerleri ve Avrupa Vatandaşlığı konularının İç Anadolu Bölgesinde çok da öncelikli bir konu olmadığı, genç kitlenin daha ziyade iş imkanları verebilecek konulara öncelik verdiği ve dolayısı ile Avrupa Vatandaşlığı içerisindeki özel değerlerin insanların hayatında somut olarak yer almadığı katılımcıların ifadelerinden anlaşılmaktadır. İç Anadolu’da Ankara, Eskişehir ve Konya dışında daha ziyade küçük illerin bulunmasının yanı sıra üniversitelerin yeni kurulmuş olması da bu algının şimdilik kapalı olmasını sağlamaktadır. Özellikle lise çağlarındaki gençlerin ilgi alanları daha da açık olmasına rağmen o yaş döneminde de okul türüne göre değişiklik görülmektedir. Örneğin Anadolu Lisesi ile Fen Lisesi arasında farklılıklar gözlemlenmekte, Meslek Liselerinde de algının çok daha düşük düzeyde olduğu gözlemlenmiştir. Meslek Liselerinde de özellikle yurtdışında Mesleki Eğitim stajı yapan öğrencilerin algı seviyesi çok daha yüksek olmaktadır. Dolayısı ile bu açık algı ailelerini ve arkadaşlarını da etkilemektedir. Geneli itibariyle katılımcılar

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

özellikle yurtdışı deneyimi yaşayanların ilk önce kendi yaşamları ve sahip oldukları ile yurtdışında gördüklerini bireyin kıyaslama yapma şansı olduğunu belirtmişlerdir. Belli konularda kendilerinden farklı düşünen insanlara artık daha farklı yaklaştıkları ve kendilerindeki kalıplaşmış yapıların (örneğin A milleti şu şekilde davranır gibi) değiştiğini gözlemlenmiştir. Bu farkındalık da özellikle akran eğitimi gibi geçiş ile diğer kişilerde de farkındalık yaratmaktadır. Bu durum da olası toplumsal değişimde en önemli katmanlardan birisi olduğu katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Avrupa Gençlik Bilgilendirme Şartı'nda belirtilen katılım, temsiliyet, demokrasi, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi değerlerden hangilerinin bilgisi Türkiye'deki gençler için daha önemlidir? Neden?

İç Anadolu Bölgesinden katılan katılımcılar özellikle katılım başlığının önemine vurgu yapmışlardır. Ayrıca Temsiliyet başlığı da önemli olarak dikkat çeken bir başka başlıktır. Üniversite temsilcileri özellikle üniversite öğrencilerinin bilgi seviyelerinin iyi olmasına ve farkındalıklarının yüksek olmasına rağmen bu farkındalığı katılım boyutuna geçirerek aktif hale getiremediklerini belirtirken, sivil toplum kuruluşları temsilcileri de bu durumun gençlerin önündeki bürokratik engeller olduğu ve okul-ders kaygısı ile diğer aktivitelere zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Sivil toplum kuruluşları temsilcileri için de en önemli unsurun yine gençlerin sivil toplum faaliyetlerine katılmakta aktif olmadıklarını belirtmeleri olmuştur. Yine gençlerde belediye gibi hem kamu kurumu olup, sivil toplum kuruluşları gibi esnek faaliyet yapısına sahip kuruluşlarına aktivitelerine de siyasi düşünce yapısı nedeniyle katılmadıkları belirtilmiştir. İç Anadolu Bölgesinde Demokrasi, İnsan Hakları gibi başlıklar da önemli başlıklar olarak dikkat çekmiştir. Gençlerin kendi özel yaşamlarında bu konu başlıklarını akranları veya aileleri ile paylaşmıyorsa bu başlıkları sosyal hayata yansıtılmalarını beklemenin zayıf kalacağı belirtilirken özellikle bu anlamda ailelerin ve daha genç yaşlardaki kitlenin bilinçli olmasının önemli olduğu belirtilmiştir.

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Gençlerin bireysel olarak kendi “güvenli alan”larında rahat bir şekilde bu konu başlıklarını irdeleyebildikleri ancak İç Anadolu Bölgesinin sosyal yapısı nedeniyle her ortamda bu tür paylaşımlarda bulunamadığını da belirtmişlerdir. Hatta bazı katılımcılar bu gibi sebeplerden dolayı özellikle sosyal medyada çok fazla sahte hesap bulunmasını örnek göstermiştir.

2014 yılı içerisinde yukarıda belirtilmiş olan konulardan hangisi hakkında bilgilendirme yaptınız? Ve hangi araçları kullandınız? Bu başlıklar konusunda bilgilendirme yapamadıysanız sebepleri sizce neler olabilir?

İç Anadolu Bölgesinde Avrupa farkındalığı üzerine yapılmış çalışmalar daha spesifik örnekler üzerine yoğunlaşmıştır. Özellikle Eskişehir ilinde Belediyede Gençlik Meclisi kurulması aşamasında gençlerle yoğun bir çalışma yapıldığı, Kayseri’de Temel Haklar konusunda eğitimler düzenlendiği belirtilmiştir. Veya özellikle Mevlana felsefesinin vatandaşlar üzerinde çok yoğun olduğu Konya ilinde de demokrasi ve insan hakları gibi kavramlar üzerine yapılan çalışmaların kolaylığından bahsedilmiştir. Katılımcıların genel olarak hemfikir olduğu durum ise kendilerinin yaptıkları etkinliklerde aktif katılım ve ilgi düzeyinin yüksek olması konu içeriğinden çok uygulanan metodolojilerle de alakalı olduğudur. Konu ne kadar soyut veya somut olursa olsun, uygulanacak yöntemlerin o konuyu dinleyici dostu yapabildiği, en eğlenceli konuların bile düz sunum anlatımı ile sıkıcı olabildiği tüm katılımcılar tarafından vurgulanmış ve kabul görmüştür.

Etkinlik yapamayan kuruluşlar, bu tür konularda en önemli engelin olası sorunlarla karşılaşmamak için idareciler tarafından “gereksiz” olduğu düşüncesinin hakim olduğu, etkinlik yapılırsa da, genç kitlenin bu tür konulara çok öncelik vermediği, gençler için not getirecek ve transkriptlerini yükseltecek ve/veya onlara istihdam sağlayacak etkinliklerin önemli olmasından yana öncelikleri belirtilmiştir. Diğer taraftan yine gençlerin bu anlamda

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Kırıkkale, Konya ve Eskişehir'den boş zamanlarında sürekli Ankara'ya veya tersi istikametlerde seyahatler yapmaya başladıkları bunun da özellikle bilgilendirme faaliyetlerine gösterilen ilgide azalma kaydedilmesi olarak belirtilmiştir.

Yapılan etkinliklerin yine Temas Noktası olan kurumun karakteristik yapısına göre çok farklı olduğu, kurumsal kapasitelerine göre genel, yüksek katımlı bir toplantıdan sokak bilgilendirmesine, afiş/broşür dağıtmaya kadar çeşitlilik gösterdiği de katılımcılar tarafından belirtilen önemli bir husustur.

Aşağıdaki başlıklardan hangisinde daha fazla beceriye ve bilgiye ihtiyaç duymaktasınız?

İrtibat Kişileri yaptıkları çalışmalara destek olması için Türkiye'nin AB'ye üyelik süreci ve AB-Türkiye ilişkilerinde geline noktaları daha iyi öğrenmek ve aktarabilmek istediklerini belirtmişlerdir. Zira yaptıkları toplantılarda dinleyici kitle tarafından "neden AB bize bu parayı veriyor ki?" özelinde sorularla karşılaştıklarını ve yaptıkları işin dayanaklarını da kendilerinin ne kadar bilirlerse o denli yerel bilgilendirme faaliyetlerinde etkili olacaklarını belirtmişlerdir. Özellikle gündem siyasetine göre değişebilen vatandaş algısının da öneminden bahsedilen istişareler sırasında katılımcılar politik süreçlere hakimiyetlerin gündem siyaseti ile stratejik siyaset arasındaki farkı kendi katılımcılarına aktarabilmek için önemli olacağını vurgulamışlardır. Aynı zamanda AB Gençlik Politikaları, sosyal medya ve online bilgilendirme faaliyetleri ve örnekleri gibi başlıklar da ilgi çekici ve ihtiyaç olarak görünen başlıklar arasındadır. Bu ihtiyaçlar ortaya çıkarken katılımcılar bireysel ihtiyaçları yanı sıra bağlı buldukları topluma yansıtabilecekleri ve çalışmalarına destek olabilecek ihtiyaçlara öncelik verdiklerini belirtmişlerdir.

Sahada çalışan ve bilgilendirme yapan kişiler olarak özellikle Avrupa fırsatlarını aktarırken sizlere en büyük kolaylık ne olmaktadır?

SİVİL
TOPLUM
DİYALOĞU

HEP BİRLİKTE: Bir Katılım Projesi

Katılımcılar özellikle sahip oldukları iş yoğunluğu arasında bazen konu başlıklı bilgilendirme çalışmalarında çok öncelik veremediklerini ancak Time2Move haftası gibi önceden takvimi belirli, planlanmış ve her şeyi net olan etkinlikler için zamanı ister istemez ayırabildiklerini dile getirmişlerdir. Aynı zamanda bu tür etkinliklerin Türkiye'nin her yerinde aynı zaman diliminde yapılıyor olması sebebiyle yerelde yaşanabilecek bürokratik engellerinde üstesinden geldiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda yine bölgede hakim olan çözüm sürecinden ve bölgenin yapısından dolayı bazı konuları konuşmak bölgede daha çok daha kolay olmaktadır. Bu da yaptıkları çalışmalara destek sağlamaktadır. Çalışmalarda özellikle kurumlarının Eurodesk etiketine sahip olması bakış açısını etkilemekte ve kendi hedef kitlelerinin etkinliklere gelişlerini olumlu yönde etkilemektedir. Yine Eurodesk Türkiye Ulusal Koordinatörlüğü tarafından dağıtılan marka değerine katkı yapabilecek promosyon malzemeleri ve her yıl gönderilen resmi destek yazısı da bu bakış açısını olumlu yönde desteklemediği belirtilmektedir.

